

ક્રમાંક/મઉમશબ/ગ/ ૧૩૮૬
ગુજરાત માધ્યમિક અને
ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
સેક્ટર-૧૦/બી, સચિવાલય પાસે,
ગાંધીનગર. તા. ૭-૫-૨૦૧૧

નોટિસ

ગુજરાત સરકારે “નોંધાયેલી ખાનગી માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓના શિક્ષકો અને હેડ માસ્તરોની પસંદગી(પસંદગી કાર્યપદ્ધતિ) નિયમો, ૨૦૧૧ (સિલેક્શન ઓફ ટીચર્સ એન્ડ હેડ માસ્ટર્સ ઓફ રજિસ્ટર્ડ પ્રાઇવેટ સેક્ટરની એન્ડ હાયર સેક્ટરની સ્કૂલ્સ(પ્રોસિજર ફોર સિલેક્શન)રુલ્સ, ૨૦૧૧ ઘડ્યા છે અને તા. ૧૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૧ના જહેરનામા ક્રમાંક: ઘ/શ/બીએમએસ/૧૧૦૯/૧૯૦૬/ગ અન્વયે બહાર પાડ્યા છે. આ નિયમોના નિયમ -૪ હેઠળની જોગવાઈ મુજબ, શિક્ષકો અને હેડ માસ્તરોની પસંદગી, આ નિયમો મુજબ નિયુક્ત કરવાને પાત્ર બનતા હોય એવા ઉમેદવારોમાંથી કરવાની છે. આ નિયમોના નિયમ-૭ની જોગવાઈ મુજબ, શિક્ષક અથવા હેડ માસ્તર તરીકેની નિમણૂક માટે ઉમેદવાર નીચે મુજબની પાત્રતા ધરાવતા હોવા જોઈએ.

(ક) ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ વિનિયમો, ૧૯૭૪ની જોગવાઈઓ મુજબની જરૂરી શૈક્ષણિક લાયકાતો ધરાવતા હોવા જોઈએ; અને

(ખ) ગુજરાત મુલકી સેવા વર્ગીકરણ અને ભરતી (સામાન્ય) નિયમો, ૧૯૬૭માં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવ્યા મુજબ તેમને “કોમ્પ્યુટર એપ્લિકેશન”નું બુનિયાદી જ્ઞાન હોવું જોઈશે.

નિયમ -૧૧માં પસંદગી યાદી(સિલેક્ટ લિસ્ટ) તૈયાર કરવા અંગેની કાર્યપદ્ધતિ નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી છે. નિયમ-૩ હેઠળ રચવામાં આવેલી પસંદગી સમિતિ, દર વર્ષે ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ દ્વારા ઓછામાં ઓછી એક વખત લેવામાં આવનાર “શિક્ષક અભિયોગ્યતા કસોટી(ટીચર્સ’ એપ્ટિટ્યુડ ટેસ્ટ)” માં સંબંધિત ઉમેદવારે મેળવેલા ગુણના આધારે, ઉમેદવારોમાંથી પસંદગી યાદી તૈયાર કરશે. “શિક્ષક અભિયોગ્યતા કસોટી(ટીચર્સ’ એપ્ટિટ્યુડ ટેસ્ટ)” માં જેમણે ઓછામાં ઓછા ૫૦ % ગુણ મેળવ્યા હશે તે ઉમેદવારોને ટીએટી વેટેજ માટે પાત્ર ગણવામાં આવશે.

“નોંધાયેલી ખાનગી માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓના શિક્ષકો અને હેડ માસ્તરોની પસંદગી(પસંદગી કાર્યપદ્ધતિ, નિયમો, ૨૦૧૧” ના નિયમ- ૧૧(૧)(ક) હેઠળ આપવામાં આવેલી સત્તાની રૂએ ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ આથી, નોંધાયેલી ખાનગી માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓના હેડ માસ્તરો અને શિક્ષકોની જગ્યાઓ માટે યોજવામાં આવનારી “શિક્ષક અભિયોગ્યતા કસોટી(ટીચર્સ’ એપ્ટિટ્યુડ ટેસ્ટ)” માટેનો પાઠ્યક્રમ (સિલેબસ) નિર્દિષ્ટ કરી, બહાર પાડવામાં આવે છે.

સહી/-

(ડૉ. કે.આર.ઝંઝૂકીયા)

સચિવ

ગુજરાત માધ્યમિક અને
ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
ગાંધીનગર.

આચાર્ય અભિયોગ્યતા કસોટીનું સૂચિત માળખું

પ્રશ્નપત્ર : ૧ Headmaster Eligibility Test

કુલ ગુણ-૧૫૦

૧. સામાન્યજ્ઞાન

૨૫

- બંધારણની મુળભૂત ફરજો (Fundamental Duties – Article-51(A))
- ગુજરાતી સાહિત્ય
- રાજનીતિ અને શાસનતંત્ર (રાજ્ય અને દેશ) પ્રવાહો અને માળખું
- વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી
- ખેલકુદ અને રમતો
- મહાન વિભૂતિઓ (દેશ)
- સંગીત અને કલા
- ભારતનો ઇતિહાસ
- ભારતનો ભૂગોળ
- વર્તમાન પ્રવાહો

૨. શિક્ષણનાં વર્તમાન પ્રવાહો અને શૈક્ષણિક અભિયોગ્યતા

૩૦

- શિક્ષણપંચો અને શિક્ષણ નીતિ, શિક્ષણમાં નૂતન પ્રવાહો, શિક્ષણ સુધારણા અને પહેલ (રાજ્ય અને દેશ કક્ષાએ), રાષ્ટ્રીય અભ્યાસક્રમ પરિચર્યા ૨૦૦૫, શિક્ષણ ક્ષેત્રે કાર્યરત રાજ્ય અને રાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓનું માળખું અને કાર્યો (એન.સી.ઈ.આર.ટી, નુપા, એન.સી.ટી.ઈ., સી.બી.એસ.ઈ., ગુ.મા. અને ઉ.મા.શિ.બોર્ડ, જી.સી.ઈ.આર.ટી., પાઠ્યપુસ્તક મંડળ)
- શીખવવાના કૌશલ્યો
- શિક્ષણમાં ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ
- શિક્ષણમાં નવીનીકરણ લાવવાની આવડત
- આચાર્યનું માનસિક સ્વાસ્થ્ય
- શિક્ષણમાં નવીન પ્રવિધિઓનું જ્ઞાન અને અમલીકરણ
- ક્રિયાત્મક સંશોધન
- SCE (શાળાકીય સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન)

૩. તાર્કિક અભિયોગ્યતા (Logical Reasoning)

૨૦

૪. શાળાકીય નેતૃત્વ

૨૫

- મેનેજમેન્ટના મૂળ સિદ્ધાંતો
- શાળાના સંદર્ભમાં મેનેજમેન્ટના સિદ્ધાંતો
- વ્યવસ્થાપનના કાર્યો અને ફરજો
- માનવસંસાધનના સિદ્ધાંતો
- પ્રેરણા (મોટીવેશન)
- નિર્ણય હેતુથી માહિતીનું વિશ્લેષણ અને અર્થઘટન
- નેતૃત્વના ગુણો

//૨//

૫. ગુજરાતી ભાષાકીય પ્રાવીણ્ય (લેખન, વાંચન, કથન, શ્રવણ કૌશલ)

૨૫

- વ્યાકરણ (જોડણી, વિરોધી, સમાનાર્થી, શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ, વિરામચિહ્ન, અનેકાર્થી, પર્યાયી શબ્દો વગેરે)
- સંક્ષેપલેખન
- સારગ્રહણ
- ભૂલ શોધ/સુધારણા
- સુધારણા
- શીર્ષક
- સારાંશ

૬. અંગ્રેજી ભાષાની જાણકારી (ધોરણ-૧૨ સુધી)

૨૫

- સામાન્ય વ્યાકરણ
- ભાષાંતર
- સ્પેલિંગ
- સુધારણા કરવી
- શબ્દરચના
- ચિત્ર આધારિત પ્રશ્નો

પ્રશ્નપત્ર-૨ વહીવટી સંચાલન

કુલ ગુણ- ૧૦૦

વહીવટી સંચાલન

- ગુજરાત સરકારનું શિક્ષણ વિભાગનું માળખું, તેની કચેરીઓનું કાર્ય અને પરસ્પર વ્યવહાર તેમજ આંતર સંબંધો (શિક્ષણ વિભાગ, કમિશનર કચેરી, ગુ.મા.અને ઉ.મા.શિ.બોર્ડ, જી.સી.ઈ.આર.ટી, જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીની કચેરી, પાઠ્યપુસ્તક મંડળ વગેરે)
- ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ અધિનિયમ- ૧૯૭૨
- ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ વિનિયમો-૧૯૭૪
- ગ્રાન્ટ ઈન એઈડ કોડ-૧૯૬૪

શિક્ષક અભિયોગ્યતા કસોટીનું સૂચિત માળખું

પ્રશ્નપત્ર : ૧

કુલ ગુણ-૧૫૦

૧. સામાન્યજ્ઞાન

૨૫

- બંધારણની મુળભૂત ફરજો (Fundamental Duties - Article-51(A))
- ગુજરાતી સાહિત્ય
- રાજનીતિ અને શાસનતંત્ર (રાજ્ય અને દેશ) પ્રવાહો અને માળખું
- વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી
- ખેલકુદ અને રમતો
- મહાન વિભૂતિઓ (દેશ)
- સંગીત અને કલા
- ભારતનો ઇતિહાસ
- ભારતનો ભૂગોળ
- વર્તમાન પ્રવાહો

૨. શિક્ષક અભિયોગ્યતા

૪૦

(i) શિક્ષણની ફિલસૂફી

૧૦

- કેળવણીના હેતુઓ (સામાજિક, વ્યક્તિગત, વિશિષ્ટ)
- કેળવણીના સ્વરૂપો (ઔપચારિક, અનૌપચારિક, અવૈધિક, નિરંતર, દૂરવર્તી)
- શિક્ષણની વિચારધારાઓ (આદર્શવાદ, પ્રતિવાદ, વ્યવહારવાદ)

(ii) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન

૨૦

૧. વૃદ્ધિ અને વિકાસ
૨. તરુણાવસ્થા
૩. શૈક્ષણિક મનો વિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓ
૪. વૈયક્તિક ભિન્નતાઓ
૫. અધ્યયન
૬. બદ્ધિ (Multiple intelligences)
૭. બચાવ પ્રયુક્તિઓ
૮. પ્રેરણા
૯. વિશિષ્ટ બાળકો
- ૧૦ વ્યક્તિત્વ
- ૧૧ રસ-મનોવલણ
- ૧૨ અભિયોગ્યતા

(iii) વર્ગ વ્યવહાર અને મૂલ્યાંકન

૧૦

- વર્ગવ્યવહાર
- મૂલ્યાંકન (બહુમ સહિત) અને આંકડાશાસ્ત્ર
- શિક્ષણ અને ટેકનોલોજી
- ક્રિયાત્મક સંશોધન

૩. તાર્કિક અભિયોગ્યતા (Logical Reasoning) ૨૫

૪. ગુજરાતી ભાષાકીય પ્રાવીણ્ય (લેખન, વાંચન, કથન, શ્રવણ કૌશલ) ૩૦

- વ્યાકરણ (જોડણી, વિરોધી, સમાનાર્થી, શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ, વિરામચિહ્ન, અનેકાર્થી, પર્યાયી શબ્દો વગેરે)
- સંક્ષેપલેખન
- સારગ્રહણ
- ભૂલ શોધ/સુધારણા
- સુધારણા
- શીર્ષક
- સારાંશ

અંગ્રેજી ભાષાની જાણકારી (ધોરણ-૧૨ સુધી) ૩૦

- સામાન્ય વ્યાકરણ
- ભાષાંતર
- સ્પેલિંગ
- સુધારણા કરવી
- શબ્દરચના
- ચિત્ર આધારિત પ્રશ્નો

પ્રશ્નપત્ર-૨ ખાસ વિષયને લગતી પરીક્ષા

કુલ ગુણ- ૧૦૦

(અ) વિષયવસ્તુ (માધ્યમિક શિક્ષકો માટે ધો.૯-૧૦ અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષકો માટે ધો.૧૧-૧૨ના ગુજરાત રાજ્યના પાઠ્યપુસ્તકનો અભ્યાસક્રમ) ૮૦

(બ) વિષયવસ્તુ આધારિત પદ્ધતિના પ્રશ્નો ૨૦